

ELY-Leader -yhteistyöwebinaari 2.2.2022

Kooste webinaarin chat-kommenteista

A. Syksyn ELY-Leader yhteistyöpilotit, pilottien yhteenvetoa ja oppeja

Alustukset

- YTT Juha Heikkala,
- Leader-asiamies Heli Walls, Suomen Kylät
- Ylitarkastaja Kaisa Eerola, Ruokavirasto
- Erityisasiantuntija Laura Jänis, maa- ja metsätalousministeriö

Esimerkkejä ELY-Leader -yhteistyöstä eri alueilta ELY-keskusten ja Leader-ryhmien asiantuntijoita

- Lappi, Anna-Kaisa Teurajärvi ELY ja Anne Anttila Leader
- Pohjois-Pohjanmaa, Pirjo Hongisto, Leader
- Satakunta, Tia Mäensivu, ELY

Anne Vanttinen

- Keitä Elyjen puolelta oli mukana? Leader-asiantuntijoita vai myös esim. yritystukien puolelta Rakennerahastohenkilöt?

Mervi Niemi-Huhdanpää

- Saisiko esimerkkejä Lapissa Elyn rahoittamista suorista hankkeista, vai onko niitä tulossa myöhemmin?

Seija Heiskanen

- Millainen on kuntapäivä Lapissa; mikä on tapaamisen tavoite?

Pia Poikonen

- Minkälaista yhteistyötä Lapissa tehdään yritysten, Elyn ja leadereitten kanssa?

Juha Kutuniva

- Meillä Lapissa on käytössä myös Leadereiden ja elyn yhteinen pikaviestinjärjestelmä Slack.

Anne Vanttinen

- Käytännön vinkki: jos pidätte asiakkaan kanssa aloituspalaverin, niin pyytäkää mukaan Elyn maksaja.

Teurajärvi Anna-Kaisa (ELY)

- Lapin keino sivuilta löytyy paljon hanke-esittelyjä ja muita meille tärkeitä asioita: <https://www.lapinkeino.fi/>

Johanna Asiala

- <https://www.lapinkeino.fi/tag/lapin-ely-keskus/>
- Tuossa vielä suora linkki juttuihin, joihin on suoraan "tägätty" ELY runsaasti on myös hankkeita, joista ei ole vielä ehditty tekemään juttua, mutta antaa kokonaiskuvaa.

Ryhmäkeskustelut

Ohjaava kysymys ryhmäkeskusteluihin: Onko toimintakulttuuri ja yhteistyörakenne kunnossa omalla alueellamme? Miten sitä voisi parantaa?

Pirkanmaa (Väriä Anne, ELY)

- Pirkanmaalla on aloitettu yhteistyön kehittäminen marraskuussa sovittujen suuntaviivojen mukaan: aamukahvit startattu ja isommat tapaamiset kalenterissa, Teams-pohja on luotu.

Keski-Suomi (Virpi Heikkinen)

- Rakenne on kunnossa, on mm. sovitut, säännölliset tapaamiset. Myös erikseen joka Leader-ryhmän kanssa.
- Toimintakulttuuri: monet asiat ovat hyvin, mutta esim. suhteellisen suuri henkilövaihtuvuus on vaikuttanut. Korona-aikana kohtaamisen paikkoja ei ole ollut riittävästi. Ihmiset ja toimintatavat tutummiksi!
 - Syksylle 2022 on jo suunniteltu yhteistä opintomatkaa, mikä on hyvä.
 - Kuntien suuntaan olisi hyvä tehdä enemmän yhteisiä toimenpiteitä, esim. koulutusta sekä uuden ohjelmakauden taitteessa infoa rahoituksesta ja rahoituksen suuntaamisesta.
 - Yhteisiin tilaisuuksiin olisi hyvä saada aina eri yksiköistä henkilöitä, myös esim. maksatuksen puolelta.
- Muiden toiminnasta hyviä esimerkkejä:
 - Yhteinen Teams-ryhmä puuttuu, jossa jakaa yhteistä viestintää, sekä tehdä yhteistä tiedonhallintaa, esim. yhteisiä taulukoita, mikä auttaisi mm. yhteistä seurantaa. Myös keskustelualusta!
 - Yhteiselle Teamsille löytyi monia hyviä perusteita, eli olisi Keski-Suomessa selkeä kehityskohde!
 - ELYstä joku mukaan myös Leader-ryhmien hallituskokouksiin? On toki resurssikysymys, mutta aina voi kutsua, erityisesti, kun hallituksissa käsitellyssä sellaisia asioita, joihin hyvä saada ELYn väkeä mukaan.
 - Myös yhteinen verkkotilaisuus (Teams) Leader-hallituksille olisi hyvä toteuttaa (aiheena esim. nyt ajankohtaiset yhteistyösopimukset).
 - Lapin malli: Leader-ryhmät enemmän yhteisten hankkeiden hakijoina.

Lappi (Ella-Noora Polvi)

- Lapin nosto: sovittiin joka kuun ensimmäiselle maanantaille klo 8:30 aamukahvit, joissa keskustellaan rennosti ilman asialistaa. Yleisesti toimintaan toivottiin lisää ennakkointia ja joustavuutta maailman muutoksiin.

Häme (Tuula Kallioinen)

- Hämeessä jo perinteisesti Leader-yhteyshenkilö osallistuu hallituksen kokouksiin. Yhteistyö sujuvaa ja viikoittaista. Säännölliset tapaamiset kehittämiskohde, tähän pureudumme seuraavaksi.

Varsinais-Suomi (Pia Poikonen)

- Onko yhteistyörakenne kunnossa? Yhteistyörakenne ei kunnossa, mutta hyviä käytäntöjä, varsinkin pilotin jälkeen
 - Leader-aamukahvit
 - tapaamiset alueilla
 - keskusteluyhteydessä parannettavaa
 - 2-keskiset keskustelut hankkeissa toimivat hyvin, mutta yhteiset tapaamiset vähissä

- Leaderit alisteisessa asemassa Elyyn
- Yritystukien käsittely
- paljon lisäselvityspyyntöjä pienistä asioista
- vaatimukset T-lomakkeista
- yritystukien palautus ryhmään: vain silloin, kun vireilletulon ehdot eivät täyty?
- Hankepuolella yhteistyö toimii hyvin
- Maksatukset toimivat nykyään hyvin
- Miten voisi parantaa?
 - säännölliset tapaamiset, näistä sovittu
 - hallituksen roolin kirkastaminen
 - hankeklubi?
 - pikaviestinjärjestelmä esim. whatsapp?
 - Yhteinen Teams, johon kysymykset ja vastaukset?
 - Case-tapauksia yhteisiin tapaamisiin
 - Alueviestijän rooli? Elyn ja leadereitten välinen tiedonvaihto
 - Ruvin ja MMM:n pitäisi ottaa vahvempi rooli suosituksissa ja tulkinnoissa Elyjen suuntaan. Alueet ovat eriarvoisessa asemassa
 - Koulutukset yritystukihakemuksista
 - Laatutyö myös Ely-keskuksiin
 - yhden luukun periaate, miten ohjataan eteenpäin? Koulutusta tähän
 - ongelmat hoidettava heti
 - luottamuksen rakentaminen
 - työntekijöiden parempi perehdytys
 - ryhmätyönohjaus?

Pohjanmaa (Svanbäck Petri)

- Pohjanmaalla päivittäinen yhteistyö toimii erinomaisesti ja matalalla kynnyksellä. Virallisempia palavereja pidetään n. kerran vuodessa. Myös vaikeista asioista pystytään keskustelemaan.
- Tärkeää käydä hakemuksia läpi ennen kuin ne tulevat ELYn käsittelyyn.
- Haasteena henkilöiden vaihtuvuus sekä ELYssä että Leaderissa. "Vierihoido" erittäin hyvä tapa perehdytyksessä.
- Sovittiin, että kehitetään aloituspalavereja yhdessä.

Kainuu (Pirjo Oikarinen)

- Kainuu, hyvää ja parannettavaa: on yhteinen Teams -> sisällön laajentaminen.
- On puolivuotistapaamiset -> runko niille ja tarvittaessa välillä pikapalaverit.
- On ollut yhteinen yritysryhmähankkeiden aktivointikampanja -> voisi olla muistakin teemoista.
- Yhteistä viestintää jatkuvasti, vaikkei ole ollut yhteistä viestintähanketta. Yhteinen jokapäiväinen vuoropuhelu toimii. Voisi olla yhteisiä hanketapaustarkastelua oppimismielessä.
- Toiveena ELYn maaseuturahastosta rahoitetut hankkeet tiedoksi Leadereille.

Satakunta (Leena Saloniemi)

- Yhteistyö on hyvällä mallilla.
- Uudelle ohjelmakaudelle on tulossa henkilöstövaihdoksia, joten toivomme, että yhteistyönne jatkuu yhtä saumattomasti jatkossakin. Puolin ja toisin matalalla kynnykselle neuvotaan, opastetaan ja opitaan. Uuden ohjelmakauden alussa tärkeää pitää palaverit, joissa uusin työkaluihin paneudutaan jalaaditaan aloituspalaveri ohjeistus yhteistyössä.
- Lisäksi ELY:n maksatuspuoli on tehnyt meille jo tälle ohjelmakaudelle oman oppaan erilaisten hankkeiden maksatuksien erityispiirteistä. TÄMÄ ON TODELLA HYVÄ JA ISO TYÖ. Tehdään uudellekin myös.

- Tutustutaan myös Lapin esimerkkiin yhteisistä kk-kahvi palaveriasta, mitä niissä on tehty tms. ja harkitaan olisiko meillä tarpeen ja mihin. Silloin ainakin on hyvä pitää kun tulee henkilöstövaihdoksia.

Kaakkois-Suomi (Taipale Tarja)

- Uusina avauksina äskeisessä keskustelussa
 1. Perehdyttäminen leader-toimintatapaan uusille työntekijöille
 2. Lukukinkerit ym. suunnitteluun ensi syksylle. Uusiin säädöksiin perehtyminen yhdessä
 3. Ruokavirastolla ja MMMlle toive kysymys-vastaus palstasta

Etelä-Savo (Siikavirta Kaija)

- Otetaan esille sekä positiivisia että kehitettäviä asioita (Etelä-Savo)
 - Opittu tuntemaan toisemme ja toistemme ”oikut”
 - Hyvää yritysyhdytysryhmät, jossa tavataan isommalla porukalla
 - Aloituskokouksissa maksaja mukana. Tällöin toimii yhteistyö. Myöntäjän kanssa toiminut
- Kehitettävää:
 - Lukukinkerit. Tällöin luetaan ohjeita samalla. Hyvä juttu!
 - Yhteinen Leader-päivät (ollut yhteiset hallituspäivät) kehitettävää!
 - Maaseuturahaston puolelta tulisi olla mahdollisesti enemmän henkilöitä mukana. Myös sidosryhmää mukana.
 - Yhteys ELY-puolen maaseuturahastoon, erityisesti yrityspuoleen. Estetään kuilu.
 - Leaderille tulossa uusia tukimuotoja. Tällöin tulee olla ja parantua yhteistyö. Samalla hiotaan linjoja. Tämä parantaa ja selkeyttää asiakaspalvelua. Henkilöt tulee tuntea!
 - Henkilöiden arvostus.
 - Tutustuminen kohteisiin, yritysvierailut; tutustutaan toisiin: bussimatkat, keskusteluja.
 - Kehitetään erilaisia kommunikointikeinoja esim. yhteinen Teams.
 - Kaikki lähtee itsestä eikä lannistua vastoinkäymisistä. Aktiivista yhteydenpitoa!
 - Toimintarahaa maksu sitä mukaan kuin hankkeita maksetaan. Yhteistyön tulee pelata!
 - Hankkeista keskustelu (ELY-Leader) ennen hankkeiden vientiä hallitukseen.

Uusimaa (Konsin-Palva Maria)

- Yhteistyötä pidetään Uudellamaalla erittäin toimivana, mutta aina asioita voi kehittää ja tiedonvaihtoa tehostaa. Toivotaan, että alueiden ja ryhmien yhteistyö on jatkossakin joustavaa ja sallitaan eri menettelyt jotka parhaiten kullekin sopii.
- Kehittämisideoita: Otetaan Teams paremmin käyttöön tiedonvaihtoon. Sen sijaan että hakemuksia puidaan kahden käsittelijän kesken yritettäisi katsoa hakemuksia läpi isommalla porukalla. ELY-keskuksen valintajaksojen valintapäätökset perusteluineen myös Leader-ryhmille.. Yhteistyötä kehitetään maaliskuussa eteenpäin ely-Leader yhteistyöryhmillä maaliskuussa!

Etelä-Pohjanmaa (Isosaari Esa)

- Etelä-Pohjanmaalla yhteistyörakenne ja yhteistyön tekeminen on kunnossa. Yhteisiä tapaamisia on erilaisissa foorumeissa. Myös päivittäinen yhteydenpito toimii matalalla kynnyksellä. Yhteistyöfoorumien sisällön kehittämistä on mietitty ja sitä työtä viedään eteenpäin. Yhtenä esimerkkinä nostaisimme esillä puheenjohtajiston aamukahvit ELY ja Leader-ryhmien välillä.

Pohjois-Savo

- Hyviä esimerkkejä muilta alueilta, voisi ottaa meilläkin käyttöön resurssien puitteissa
- yhteistyö on luontevaa, hyvin tiivistä ja kysymisen kynnyks on matalalla, toimintakulttuuri ok, useat asiat ovat olleet meilläkin rutiinina ja käytäntönä, mutta nyt koronan takia ollut vähän katkolla
- Yhteistyön rakenne on kahden aiemman kauden aikana rakentuneet hyviksi, säännölliset tapaamiset vuosittain, aamukahvit otettu korona-aikana käyttöön

- Leader-työhön liittyen perehdytys sekä ryhmissä että ELYssä on ehkä kehittämisen paikka -kenellä siinä pitäisi olla rooli? Vaihtuvuutta sekä ELYssä että ryhmissä
- ELY:n mukana olo Leader-ryhmän hallituskoulutuksissa pyydettäessä, hallituskokouksiin osallistumista ei ole ollut, mutta hankkeita käydään yleensä yhdessä läpi ennen hallituskokousta ja usein isompien tai haasteellisempien hankkeiden valmisteluvaiheessa alusta saakka
- ELY-keskuksen maksaja on ollut mukana aloituspalaveissa jos aikataulu antaa myöten, mutta aloituskokoukset saattavat tulla hyvin lyhyellä aikataululla, tulevat mukaan jos ehtivät
- avoin keskusteluyhteys, voi kysyä hyvin matalalla kynnyksellä sekä myönnön että maksun puolella – pitää nähdä prosessina, jos jotain asiaa ei saa kuosiin heti alkuvaiheessa, se saattaa eskaloitua hankkeen edetessä.
- yritystukiin puolella hankalampi, kun yrittäjät eivät halua alkuinfoa. Teams aika on tuonut tähänkin helpotusta
- avoin ja matalan kynnyksen keskusteluyhteys, kahdenkeskinen yhteistyö jatkuvaa, helpottaa kun ELY-keskuksessa on hyvä tuntemus Leader-työstä
- kuntapäivät kiinnostaa, sitä voisi miettiä ELY-keskuksen kanssa toimisiko meillä?
- Uudelle kaudelle tarpeen lukukinkerit

Pohjois-Karjala (Riitta Martikainen, Ritva Rönkä)

- Hyvää matalan kynnyksen lähestyminen puolin toisin tarvittaessa, aamukahvit kerran viikolla, aloituspalavereissa Leader, Ely päätöksen kirjoittaja ja maksaja.
- Pohjois-Karjala: avainhenkilöiden muutokset organisaatioissa - > säästöjen lukukinkerit tms. tavoitteena ennakoitavuus toiminnassa.

Pohjois-Pohjanmaa (Riikka Hautala)

- Pääosin rakenteet kunnossa. Uuden kauden tulkintoja mietittävä yhdessä. Uuden kauden osalta myöntöprosessin työläys uusien pienien tukien osalta huolettaa.

B. Ohjausmekanismit ja ELY-keskusten ja Leader-ryhmien välinen yhteistyö

Alustukset

- Neuvotteleva virkamies Sanna Sihvola, maa- ja metsätalousministeriö
- Ylitarkastaja Kaisa Eerola, Ruokavirasto

Heli Walls

- Voisiko Leader-interventio olla jatkossa yhtenä asiana ELYjen toimialaohjauksessa, tai jos se on jo ollutkin, miten kehittäisimme sitä?

Sihvola Sanna (MMM)

- Kiitos Heli; piti tästä sanoakin: toimialaohjauksessa ELY-keskusten sanallisissa tavoitteissa on pyydetty kuvaamaan ELY-Leader -yhteistyötä sisältöjen kannalta. Lisäksi maaseutuohjelman tavoitteet ovat tarkastelussa yhteensä (ELY+Leader) sekä tietysti erikseen ELYjen tavoitteet ja tulokset. Sinänsä toimialaneuvotteluissa ei ole tietenkään päätetty / sovittu Leader-ryhmien tavoitteista.

Teurajärvi Anna-Kaisa (ELY)

- Olisi hyvä jos kaikki ryhmät toimittaisivat vuosiraporttinsa myös Elylle?

Sihvola Sanna (MMM)

- Olisi todellakin, jos näin ei vielä kaikki tee.

Anne Anttila

- Eikös se pidä toimittaa samalla ELYlle - se vuosiraportti?

Anne Anttila

- Eikös se pidä toimittaa samalla ELYlle - se vuosiraportti?

Anne Anttila

- Raportointiajat pitäisi olla eri Leaderilla ja ELYllä. Eli Leaderin raportti pitäisi olla tehtynä, jotta ELY saa siitä omaansa tietoa.

Pia Poikonen

”Anne Anttila (ulkoinen): Eikös se pidä toimittaa samalla ELYlle - se vuosiraportti?”

- Näin on ohjeistettu

Väriä Anne (ELY)

- Voisiko yhteistyösopimusta sitoa vahvemmin osaksi kumppanuuskeskusteluja? CAP-suunnitelmassa esitetty sisällysluettelo on hyvä lähtökohta uuden yhteistyösopimuksen laatimiseksi, sen perusteella työn voi aloittaa jo nyt ja täsmennellään asioita sitten virallisen ohjeistuksen myötä.

Heli Walls

- Sanna; Kiitos vastauksesta. Voisiko E-L- yhteistyön sujuvuus olla yksi asia? Voitaisiko pohtia tätä jollain foorumilla yhdessä?

Sihvola Sanna (MMM)

- Heli: kyllä voisi olla. Ja toki on muitakin foorumeita, joissa vastuualueiden yhteistyötä voi pohtia ja kehittää.

Eliisa Vesisenaho

”Sihvola Sanna (MMM): ELYjen toimialaohjaus pitää sisällään muutakin kuin maaseutuohjelman tavoitteiden seuranta. Mm. toimenpiteet MMM:n hallinnonalan strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi, vuoden painopisteet, maaseutuohjelman toteutuma, käsittelyaikataavoitteet, valvonta%,t, resurssit jne.”

- Käsittelyaikataavoitteiden seurannan haaste on siinä, että tällä hetkellä ilmeisestikin vain Leader-ryhmät ja Ruokavirasto siirtää saapuneet hakemukset heti käsittelyyn. ELY-keskuksilla Leader-ryhmistä lähetetyt, hallitusten käsittelemät hakemukset ovat ns. välitilassa ja varsinainen käsittelyaikaseuranta koskee ilmeisestikin vain aikaa joka ELY-keskuksissa menee siitä kun hakemus on siirretty käsittelyyn siihen että tukipäätös on valmis. Nämä "välitilaviiveet" ovat huomattavasti merkittävämpi haaste kuin varsinaiseen käsittelyyn kuluva aika ja tämä haaste korostunee tulevalle kaudella toimintarahan uuden toimeenpanomallin myötä.

Ryhmäkeskustelut

Ohjaava kysymys ryhmäkeskusteluihin: mitä evästyksiä haluatte antaa tuleviin ohjausmekanismeihin? → Katso erillinen tiedosto (Miro)